

Кібербулінг — небезпечна віртуальна агресія
(заняття з елементами тренінгу для учнів 9-11 класів)

Термін «кібербулінг» у перекладі з англійської — «цькування» в просторі, створеному за допомогою сучасних технологій. Але спочатку до нас прийшло поняття «булінг», що теж іншомовного походження, з англійської bully — хуліган, агресор, bull — бик, звідси виник сленговий вислів «бикувати». Небезпека чатує в Інтернеті навіть у звичайних, на перший погляд, життєвих ситуаціях. Тому важливо навчити дітей, як правильно й безпечно реагувати на такі випадки.

Мета:

- узагальнити знання учнів про сервіси Інтернету;
- повторити правила етикету під час спілкування в соціальних мережах;
- дати дітям уявлення про «кібербулінг»;
- сприяти розвитку відповідальності за власні вчинки;
- формувати толерантність у нестандартних ситуаціях;
- спонукати підлітків до самопізнання, саморозвитку й доброзичливого ставлення до людей.

Завдання заходу:

- привернути увагу підлітків до питання насилля засобами Інтернету, до пошуку виходу з небезпечних ситуацій;
- викликати в учнів емоції до окресленої проблеми;
- виховувати повагу одне до одного.

Форма проведення: диспут.

Підготовча робота:

- створення слайдової презентації про кібербулінг та його види;
- пошук в Інтернеті соціальних відеороликів за темою;
- поділ учнів на групи.

Обладнання: мультипроєктор, презентація, відеоролик.

Перебіг заходу

Учитель. Прогрес — явище різнобічне, що разом із користю й розвитком несе нові ризики та проблеми. Один із прикладів такої проблеми — кібербулінг. Це досить нове поняття для нашої країни, воно прийшло із Заходу разом із чатами й соціальними мережами.

Дослідженням такого небезпечного явища займалися чотири групи дослідників:

- **група I:** Історія та походження терміна «кібербулінг».
- **група II:** Найпоширеніші типи кібербулінгу.
- **група III:** Психологічні портрети учасників кібербулінгу.
- **група IV:** Правила та поради для подолання кібербулінгу.

Просимо їх презентувати результати виконаної роботи.

Звіт групи I

Учень 1. Почнемо зі з'ясування термінів, що допомагають позначити досить нове для нашого суспільства явище, з яким світ зіткнувся в масовому масштабі на декілька років раніше.

Учень 2. У нашу мову прийшло багато слів іншомовного походження, які зручно використовувати для позначення новітніх явищ. Одне з таких слів «кібербулінг».

Походить воно з англійської мови, створено з двох слів:

- *кібер* (позначає віртуальне, опосередковане комп'ютером середовище);
- *булінг* (від англ. *bull* — бик, бугай, а в переносному значенні — дуже велика, сильна чи агресивна персона; і позначає процес лютого, завзятого нападу; близькі за змістом дієслова українською мовою — роз'ятрювати, задирати, прискіпуватися, провокувати, дошкуляти, тероризувати, цькувати тощо).

Учень 3. В українській мові найближчий аналог — слово «цькувати». Кібербулінг ще перекладають як кіберзалякування.

Учень 4. Одна з перших добре відомих ілюстрацій кібербулінгу починалася як забавка, коли у 2002 році американський підліток Гіслан Раза, граючись, створив відео самого себе на основі сцени з фільму «Зоряні війни», де замість меча використовував бейсбольну биту.

На жаль, однокласники без дозволу й відома хлопця розмістили це відео в Інтернеті, де його побачили мільйони людей. Далі ця подія отримала неочікуваний розвиток — у 2004 році було створено спеціальний сайт із цим та похідними відеороликами, спецефектами та музикою з фільму, що зібрав понад 76 мільйонів користувачів, а відео із зображенням хлопчика стало найбільш завантажуваним файлом 2004 року.

Гіслан отримав ярлик «дитина зоряних війн», і це настільки змінило його взаємини в школі, що батьки змушені були залучати психіатричну допомогу. Вони подали до суду на батьків тих однокласників, які розмістили відео в Інтернеті, але зрештою конфлікт було врегульовано в позасудовому порядку.

Учень 5. Отже, кібербулінг — це новітня форма агресії, що передбачає жорстокі дії, щоб дошкулити, нашкодити, принизити людину з використанням інформаційно-комунікаційних засобів: мобільних телефонів, електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Звіт групи II

Учень 1. До найпоширеніших типів кібербулінгу належать: використання особистої інформації; анонімні погрози; переслідування; тролінг і флеймінг. Розглянемо ці типи кібербулінгу докладніше.

Учень 2. Використання особистої інформації. «Зламування» поштових скриньок, серверів, сторінок у соціальних мережах для отримання особистої інформації про людину та переслідування її.

Учень 3. Анонімні погрози. Кіберхулігани анонімно надсилають листи на адресу електронної пошти своєї жертви з повідомленнями загрозливого змісту. Іноді ці загрози мають образливий характер із вульгарними висловами й ненормативною лексикою.

Учень 4. Переслідування. Кіберпереслідування здійснюють за допомогою мобільного зв'язку або електронною поштою. Хулігани можуть тривалий час переслідувати свою жертву, завдаючи образ принизливого характеру або шантажуючи будь-якими таємними фактами. Відстежуючи через Інтернет необережних користувачів, переслідувач отримує інформацію про час, місце та всі необхідні умови здійснення злочину.

Учень 5. *Тролінг* (*trolling* — ловля риби на блешню) — розміщення в Інтернеті (на форумах, у блогах тощо) провокаційних повідомлень, щоб спричинити флейм, тобто конфлікт між учасниками, взаємні образи.

Учень 6. Флеймінг. Улюблений метод «тролів» (провокаторів) у мережі — *флеймінг* (від англ. *flaming* — пекучий, гарячий, полум'яний) — обмін короткими гнівними й запальними репліками між двома чи більше учасниками, застосовуючи комунікаційні технології. Частіше за все розгортається в «публічних» місцях Інтернету: на чатах, форумах, у дискусійних групах, інколи перетворюється на тривалу війну. На перший погляд, флеймінг — це боротьба між рівними, але за певних умов вона теж може перетворитися на нерівноправний психологічний терор.

Учень 7. Обмовлення або зведення наклепів — поширення принизливої неправдивої інформації з використанням комп'ютерних технологій. Це можуть бути і текстові повідомлення, і фото, і пісні, що змальовують жертву в брутальній, інколи сексуальній манері. Жертвами можуть ставати не лише окремі підлітки, трапляється розсилка списків (наприклад), створюють спеціальні «книги для критики», у яких розміщують жарти про однокласників, наклепи. Обирають мішені для тренування власної злости, скидання роздратування, перенесення агресії тощо.

Учень 8. *Хепіслепінг* (*HappySlapping* — щасливе ляскання, радісне побиття) — назва походить від випадків в англійському метро, де одні підлітки били перехожих, а інші записували це на камеру мобільного телефону. Тепер цю назву закріплено за будь-якими відеороликами із записами реальних сцен насильства. Ці ролики розміщують в Інтернеті, де їх можуть переглядати тисячі людей, без згоди жертви.

Учень 9. Почавшись як жарт, хепіслепінг може завершитися трагічно, як це сталося із 18-річним Трістоном Крістмасом, якого група хлопців побила для того, щоб зняти відео для Інтернету, а коли він, ударившись головою, помирав, кинутий на підлозі, убивця й спостерігачі пішли продовжувати вечірку. Виникло й поняття буліцид — загибель жертви внаслідок булінгу, який

вважають злочином, як і хепіслепінг, якщо призводить до таких трагічних наслідків.

Звіт групи III

Учень 1. Агресор — людина імпульсивна, прагне головувати над усіма, щоб її всі слухалися й боялися, агресивно налаштована не лише до ровесників, а й до дорослих (батьків, учителів), не вміє співчувати, фізично сильніша за «потенційну жертву».

Учень 2. Потенційна жертва — людина замкнена, уразлива й сором'язлива, її легко налякати, невпевнена в собі, дуже за все вболіває, має занижену самооцінку, депресивна, часто думає про суїцид, не має близьких друзів, більше спілкується з дорослими, ніж із ровесниками, фізично слабша за «агресора».

Учень 3. Спостерігач — людина, якій дуже цікаво переглянути (а в деяких випадках і зафіксувати) процес цькування та знуцання однієї людини з іншої.

Учень 4. Якщо дитина стала «потенційною жертвою» кібербулінгу, то їй дуже страшно про це розповісти дорослим, тому що:

- діти можуть вважати, що дорослі не зуміють вирішити подібну проблему чи не сприйматимуть її за серйозну;
- коли розповісти про цю проблему комусь із дорослих, то стане лише гірше: спрацює своєрідний «донос на агресора», від якого зазвичай «добра чекати не доводиться».

Як можна вберегтися від небажаних наслідків користування Інтернетом?

Учитель. Кібербулінг небезпечний не менше, ніж знуцання в традиційному розумінні. І зачіпає ця проблема не лише дітей та підлітків (безпосередніх учасників), а й дорослих, які повинні підтримувати й допомагати дітям у такій ситуації та запобігати можливості залякування. Чимало дітей, які стали «потенційними жертвами» кібербулінгу, не витримують такого психологічного удару. Для того щоб запобігти проблемі кібербулінгу, батькам варто навчати змалечку власну дитину безпечно користуватися комп'ютером, Інтернетом та іншими інформаційно-комунікаційними технологіями. Варто попереджати дитину про те, що проблемами, які виникають у віртуальному просторі, також потрібно ділитися з батьками й разом їх вирішувати.

Запитання для обговорення:

- На вашу думку, чи може людина сама бути винною в тому, що стала жертвою кібербулінгу?
- Як ви вважаєте, чи може людина вчинити самогубство через кібербулінг?
- Яка ціна популярності в школі? У класі? Як ви вважаєте, учасники кібербулінгу підвищують свою самооцінку?
- Чи намагаються вони привернути до себе увагу, або все це робиться заради блогу?
- Чи можуть через кібербулінг посадити до в'язниці?
- Як ви вважаєте, чи можуть батьки без дозволу заходити на сторінки своїх дітей і читати їхнє листування?

Вправа «Не годуй троля»

Вправу проводять для інформування учнів про кібербулінг як форму тролінга, його можливі наслідки та засоби протидії. Учні об'єднуються в три групи. Кожна група отримує картку з історією про кібербулінг із запитаннями. Протягом 5 хвилин у групах вивчають свою історію та готують відповіді на запропоновані запитання. Варто підкреслити, що всі історії засновано на реальних фактах. Після розгляду представник кожної групи читає класу свою історію та пропонує відповіді на запитання. Після того як усі групи завершать виступи, починаємо загальну дискусію.

Вправа «Відповідь на лист»

Учасники кожної групи отримують «листи» — картки із ситуаціями, на які необхідно дати відповідь (*додаток 1*).

Запитання для обговорення:

- Чи могло таке трапитися в нашій школі?
- Як почувалась людина, дитина, яка потрапила до такої ситуації?
- Як і чому виникають такі ситуації?
- Хто може стати потерпілим?
- Як правильно поводитися в такій ситуації?

Учитель. Не поспішайте викидати свій негатив у кіберпростір. Перш ніж писати й відправляти повідомлення, варто заспокоїтися, угамувати злість, образи, гнів. Користувачі Інтернету повинні пам'ятати кілька простих правил безпеки, з якими ознайомлять нас учасники групи IV.

Звіт групи IV

Учень 1. Створи власну онлайн-репутацію, не купуйся на ілюзію анонімності, хоча кіберпростір і надає додаткову можливість відчувати свободу й розкутість завдяки анонімності, наявні способи дізнатися, хто стоїть за певним нікнеймом. І якщо некоректні дії у віртуальному просторі завдають шкоди, усе таємне стає явним. Інтернет фіксує історію, що складають публічні дії учасників, і визначає онлайн-репутацію кожного.

Учень 2. Зберігай підтвердження фактів нападів. Якщо тебе дуже засмутило повідомлення, картинка, відео тощо, варто негайно звернутися до батьків по пораду, зберегти або роздрукувати сторінку, щоб порадитися з дорослими.

Учень 3. Ігноруй одиничний негатив. Одноразові образливі повідомлення краще ігнорувати — часто кібербулінг за такої поведінки зупиняють на початковій стадії. Досвідчені учасники інтернет-дискусій дотримують правила: «Найкращий спосіб боротьби з неадекватними — ігнор».

Учень 4. Якщо ти став очевидцем кібербулінгу, правильною поведінкою буде виступити проти агресора, дати зрозуміти, що його дії оцінено негативно; підтримати жертву — особисто або в публічному віртуальному просторі надати їй емоційну підтримку; повідомити дорослих про факт некоректної поведінки в кіберпросторі.

Учень 5. Блокуй агресорів. У програмах обміну миттєвими повідомленнями наявна опція блокувати повідомлення з певних адрес. Пауза в спілкуванні часто відбиває в агресора бажання продовжувати цькування.

Учень 6. Не варто ігнорувати агресивні повідомлення, якщо листи невідомого вам відправника систематично містять погрози або порнографічні сюжети. Потрібно скопіювати ці повідомлення й звернутися до правоохоронців. Для вирішення питань кібербезпеки спеціально створено відділи міліції, й інтернет-хулігана можна знайти та покарати.

Підбиття підсумків

Учитель. Агресивна поведінка — достатньо поширене явище і в реальному житті, і у віртуальному, тому дуже важливо вміти правильно йому протистояти. Найбільш поширеними формами агресії в мережі Інтернет вважаємо тролінг та кібербулінг. Кібербулінг — це агресивна, спланована поведінка щодо окремої людини в мережі. Агресором тут можуть виступати і знайомі вам люди, і незнайомі.

Жертвою кібербулінгу може стати будь-хто з користувачів мережі, незалежно від віку та статі, тому не потрібно соромитися та мовчати, якщо ви потрапили в подібну ситуацію. Найчастіше бездіяльність жертви та безкарність ще більш провокують агресора. Під час зіткнення з агресивною поведінкою варто намагатися не реагувати на провокації агресора, не намагатися провчити його, а звернутися по допомогу до дорослих. Також потрібно дотримувати правил спілкування в мережі (*додаток 2*). Дякую за участь та небайдужість до цієї складної теми.

Використані джерела

- Кібербулінг: загроза XXI століття. URL: <https://naurok.com.ua/post/kiberbuling-zagroza-hhi-stolittya> (дата звернення: 12.11.2018).
- Найдьонова Л. Кібербулінг: новітні небезпеки в інтернет-просторі. URL: <https://glavcom.ua/specprojects/stopbullying/kiberbuling-novitni-nebezpeki-v-internet-prostori-460488.html> (дата звернення: 02.01.2019).

Діагностика кібербулінгу та інформаційної безпеки в закладі освіти

Кіберпростір є частиною щоденних практик та важливим чинником соціалізації. Кібербулінг часто супроводжує булінг в закладі освіти. Діагностика рівня інформаційної безпеки під час освітнього процесу може суттєво доповнювати загальну інформацію про безпеку освітнього середовища в закладі освіти. Діагностувати наявність кібербулінгу у міжособистісних стосунках дітей можна за допомогою ряду опитування або бесід. Наприклад, можна запропонувати дати відповіді або обговорити такі питання:

- Чи намагався хтось протягом останніх двох місяців знущатися над тобою, використовуючи твій мобільний телефон?
- Чи знущався хтось над іншим протягом останніх двох місяців, використовуючи твій телефон?
- Чи намагався хтось протягом останніх двох місяців знущатися над тобою, використовуючи Інтернет?
- Чи використовувався тобою протягом останніх двох місяців Інтернет, щоб познущатися над кимось іншим?
- Чи приходили тобі негативні листи електронною поштою?
- Чи посилав тобі хтось ненависні повідомлення через Інтернет?
- Чи отримував ти знущальні текстові повідомлення чи дзвінки по мобільному телефону?
- Чи хтось намагався видати себе за тебе (використати твій нік, аккаунт, електронну адресу, пароль) щоб нашкодити тобі?
- Чи хтось посилав твої приватні листи, повідомлення, фото чи відео іншим, що зашкодило твоїй репутації чи дружбі?
- Чи хтось робив ненависні коментарі на твої розміщені в Інтернеті фото?
- Чи хтось надсилав тобі ненависні відповіді на твої повідомлення, відправлені іншим людям з твого мобільного?
- Чи відбувалося по відношенню до тебе примусове ігнорування чи видалення в Інтернеті?

Під час проведення моніторингу корисним можуть бути загальні питання з інформаційної безпеки, наприклад:

- З якими небезпеками під час використання Інтернету Вам доводилося стикатися особисто (протягом останнього місяця)? (оберіть варіант відповіді)

- 1) втручання в роботу вашого пристрою, зараження вірусами;
- 2) кібербулінг - знущання, образи, приниження, психологічний терор проти Вас;
- 3) залякування, погрози завдати Вам шкоди;
- 4) нав'язування непотрібної інформації;
- 5) спонукання до насильства, агресії, підбурювання нетерпимого ставлення до інших;
- 6) підштовхування до завдання собі шкоди;
- 7) розповсюдження про Вас неправдивої інформації;
- 8) викрадення Ваших персональних даних або використання іншими Ваших аккаунтів від Вашого імені;
- 9) спілкування з незнайомими людьми з небажаними наслідками, наприклад, небезпечні зустрічі з ними в реальності;
- 10) шахрайство - продаж неіснуючих послуг, нав'язування покупок, виманювання грошей;
- 11) особисто не стикався з небезпеками під час використання Інтернету;
- 12) вважаю використання Інтернету абсолютно безпечним для себе.

У зв'язку з постійним розвитком технологій в кіберпросторі з'являються все нові загрози, які потребують реагування. Буває, що такі загрози набувають загальнодержавного, або навіть світового масштабів та дуже швидко розповсюджуються. Наприклад, як це було з вірусними відео, які передавалися дітьми з мобільного на мобільний. Буває, що медіа не обдуманно розпалюють ажіотаж навколо кібернебезпек, через що протягом кількох днів тисячі дітей долучаються до шкідливих ресурсів заради цікавості. Наприклад, як це сталося зі смертельними квестами і групами «Синій кит» і подібними. Освітянам та батькам необхідно спільно працювати, обмінюватися інформацією як про нові загрози в Інтернеті, так і про спеціальні способи протидії.

Українська асоціація медіапсихологів і медіапедагогів об'єднує учасників всеукраїнського експерименту з упровадження медіаосвіти. Долучитись до її роботи можна в групі Facebook Розвиток медіапсихології та медіаосвіти в Україні.

ТЕЛЕФОНИ

служб

із протидії кібербулінгу

- Гаряча телефонна лінія щодо булінгу - 116000
- Гаряча лінія запобігання насильству - 116123 або 0 800 500335
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини - 0 800 50 -17 -20
- Уповноважений Президента України з прав людини - 044 255 -76-75
- Центр надання безоплатної правової допомоги - 0 800 213-103
- Національна поліція України - 102

КІБЕРБУЛІНГ АБО АГРЕСІЯ В ІНТЕРНЕТІ:

СПОСОБИ РОЗПІЗНАННЯ І ЗАХИСТ

ДИТИНИ

(година спілкування для учнів 5-11 класів)

Учитель

Небезпека чекає нас в інтернеті навіть у звичайних, на наш погляд, життєвих ситуаціях. Прогрес – явище різнобічне, яке разом з користю і розвитком несе нові ризики та проблеми. Один із прикладів такої проблеми – кібербулінг. Це досить нове поняття для нашої країни, воно прийшло до нас із Заходу разом із чатами і соціальними мережами.

1. Історія та походження терміну «кібербулінг»
2. Найпоширеніші типи кібербулінгу
3. Психологічні портрети учасників кібербулінгу.
4. Правила-поради для подолання кібербулінг.

«Історія та походження терміну «кібербулінг»

1. Почнемо з прояснення термінів, які допомагають позначити досить нове для нашого суспільства явище, з яким світ зіткнувся в масовому масштабі на декілька років раніше.
2. У нашу мову прийшло багато слів іноземного походження, які зручно використовувати для позначення новітніх явищ. Одне із таких слів «кібербулінг». Походить з англійської мови, створено від двох слів: кібер (позначає віртуальне, опосередковане комп'ютером середовище) і булінг (походить від англ. bull – бик, бугай, а в переносному значенні – дуже велика, сильна чи агресивна персона; іпозначає процес лютого, завзятого нападу; близькі за смислом дієслова українською мовою – роз'ятрювати, задирати, прискіпуватися, провокувати, дошкуляти, тероризувати, цькувати та ін.).
3. В українській мові найближчий аналог - сленгове слово «бикувати», що включає смисловий відтінок тупості, обмеженості, незграбності, неоковирності. Кібербулінг іще перекладають як кіберзаликування.
4. Одна з перших добре відомих ілюстрацій кібербулінгу починалась як забавка, коли у 2002 році американський підліток Гіслан Раза, граючись,

створив відео самого себе на основі сцени із фільму «Зоряні війни», де замість меча використовував бейсбольну битку. На жаль, однокласники без дозволу і відома хлопця розмістили це відео в Інтернеті, де його побачили мільйони людей. Далі ця подія отримала неочікуваний розвиток – у 2004 р. було створено спеціальний сайт із цим та похідними відеороликами, спецефектами та музикою з фільму, який зібрав більше 76 мільйонів користувачів, а відео із зображенням хлопчика стало найбільш завантажуваним файлом 2004 року. Гіслан отримав ярлик «дитина зоряних війн» і це настільки змінило його стосунки в школі, що батьки змушені були залучати психіатричну допомогу. Вони подали до суду на батьків тих однокласників, що розмістили відео в Інтернеті, але врешті конфлікт було врегульовано в позасудовому порядку.

Висновок учителя

Отже, КІБЕРБУЛІНГ – це новітня форма агресії, що передбачає жорстокі дії з метою дошкулити, нашкодити, принизити людину з використання інформаційно-комунікаційних засобів: мобільних телефонів, електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Найпоширеніші типи кібербулінгу

1. До найпоширеніших типів кібербулінгу належать:

- Використання особистої інформації.
- Анонімні погрози.
- Переслідування.
- Тролінг і флеймінг.
- Гепіслепінг.

Розглянемо методи кібербулінгу докладніше.

1. **Використання особистої інформації.** «Зламування» поштових скриньок, серверів, сторінок у соціальних мережах з метою отримання особистої інформації про людину та переслідування її.
2. **Анонімні погрози.** Кіберхулігани анонімно посилають листи на адресу електронної пошти своєї жертви з повідомленнями загрозливого змісту. Іноді ці загрози мають образливий характер з вульгарними висловами і ненормативною лексикою
3. **Переслідування.** Кіберпереслідування відбуваються за допомогою мобільного зв'язку або електронною поштою. Хулігани можуть довгий час переслідувати свою жертву, завдаючи брудних образ принизливого характеру або шантажуючи будь-якими таємними фактами. Відстежуючи

через Інтернет необережних користувачів, переслідувач отримує інформацію про час, місце і всі необхідні умови здійснення злочину.

4. **Тролінг** (trolling — ловля риби на блешню) – розміщення в інтернеті (на форумах, у блогах тощо) провокаційних повідомлень з метою викликати флейм, тобто конфлікти між учасниками, взаємні образи.
5. **Флеймінг**. Улюблений метод «тролів» (провокаторів) у мережі – флеймінг(від англ. flaming – пекучий, гарячий, полум'яний) – обмін короткими гнівними і запальними репліками між двома чи більше учасниками, використовуючи комунікаційні технології.

Частіше за все розгортається в «публічних» місцях Інтернету: на чатах, форумах, удискусійних групах, інколи перетворюється в затяжну війну (холіво – від англ. –святавійна). На перший погляд, флеймінг – це боротьба між рівними, але в певних умовах вона теж може перетворитися на нерівноправний психологічний терор. Так, неочікуваний випад може привести жертву до сильних емоційних переживань.

7. **Обмовлення, або зведення наклепів** -розповсюдження принизливої неправдивої інформації з використанням комп'ютерних технологій. Це можуть бути і текстовіповідомлення і фото, і пісні, які змальовують жертву в шкідливій, інколи сексуальній манері. Жертвами можуть ставати не тільки окремі підлітки, трапляється розсилкасписків (наприклад), створюються спеціальні «книги для критики»,в якихрозміщуються жарти про однокласників, наклепи.Обираються мішені для тренування власної злоби,зливання роздратування, переносу агресії тощо.

8. **Хепіслепінг** (HappySlapping – щасливе ляскання, радісне побиття) – назва походить від випадків в англійському метро, де підлітки били перехожих, тоді як інші записували це на камеру мобільного телефону. Тепер ця назва закріпилася за будь-якими відеороликами з записами реальних сцен насильства. Ці ролики розміщують в інтернеті, де їх можуть переглядати тисячі людей, без згоди жертви.

Розповідь учителя

Починаючись як жарт, хепіслепінг може завершитись трагічно, як це сталося із 18-річним ТрістономКрістмасом, якого група хлопців побила для того, щоб зняти відео для Інтернету, а коли він, ударившись головою, помирав кинутий на підлозі, вбивця і спостерігачі пішли продовжувати вечірку. З'явилось поняття буліцид – загибель жертви внаслідок булінгу, який вважається злочином, і хепіслепінг, якщо призводить до таких трагічних наслідків.

Розглянемо стандартну структуру кібербулінгу на прикладі його учасників та їхніх психологічних портретів.

Психологічні портрети учасників кібербулінгу

1. Агресор – людина імпульсивна, яка прагне головувати над усіма, щоб її всі слухалися і боялися, агресивно налаштована не лише до ровесників, але й до дорослих(батьків, учителів); не вміє співчувати, фізично сильніша за «потенційну жертву».
2. Потенційна жертва – людина замкнена, вразлива і сором 'язлива, яку легко налякати, невпевнена у собі, дуже за все переживає, має занижену самооцінку, депресивна, часто думає про суїцид, не має близьких друзів, більше спілкується з дорослими, ніж з ровесниками, фізично слабша за «агресора».
3. Спостерігач – людина, якій дуже цікаво переглянути (в деяких випадках і зафіксувати) процес цькування та знущання однієї людини над іншою.

Як же можна уберегтися від небажаних наслідків користування інтернетом?

Учитель:

- 1.Кібербулінг небезпечний не менше, ніж знущання у звичному розумінні. І зачіпає ця проблема не лише дітей та підлітків (безпосередніх учасників), а й дорослих, які повинні підтримувати і допомагати своїм дітям у такій ситуації та запобігати можливості залякування.
- 2.Багато дітей, що стали «потенційним и жертвами» кібербулінгу, не витримавши такого психологічного удару, попрощалися з життям.
- 3.Для того щоб запобігти проблемі кібербулінгу, батькам і нам з Вами змалечку потрібно навчитись безпечно використовувати комп 'ютер, інтернет та інші інформаційно-комунікаційні технології.
- 4.Слід знати про те, що з проблемами, які виникають у віртуальному просторі, теж потрібно ділитися з батьками і разом їх розв 'язувати.
- 5.Користувачі інтернету повинні пам'ятати кілька простих правил безпеки,
- 6.Всім чим ми займаємося в Інтернеті відстежується правоохоронними органами та СБУ.

Правила-поради для подолання кібербулінгу

1. Не поспішай викидати свій негатив у кіберпростір.

Перш ніж писати і відправляти повідомлення, слід заспокоїтися, вгамувати злість, образ, гнів.

2. Створюй власну онлайн-репутацію, не купуйся на ілюзію анонімності.

Хоча кіберпростір і надає додаткові можливості відчувати свободу і розкутість завдяки анонімності, існують способи дізнатися, хто стоїть за певним нікнеймом. І якщо некоректні дії у віртуальному просторі призводять до реального шкоди, все таємне стає явним. Інтернет фіксує історію, яка складається з публічних дій учасників і визначає онлайн-репутацію кожного – накопичений образ особистості в очах інших учасників. Заплямувати цю репутацію легко, виправити – важко.

3. Зберігай підтвердження фактів нападів.

Якщо тебе дуже засмутило повідомлення, картинка, відео тощо, слід негайно звернутися до батьків по пораду, зберегти або роздрукувати сторінку самостійно, щоб порадитися з дорослими в зручний час.

4. Ігноруй одиничний негатив.

Одноразові образливі повідомлення краще ігнорувати – часто кібербулінг наслідок такої поведінки зупиняється на початковій стадії. Досвідчені учасники інтернетдискусій дотримуються правила: «Найкращий спосіб боротьби з неадекватними – ігнор».

5. Якщо ти став очевидцем кібербулінгу, правильною поведінкою буде:

а) виступити проти агресора, дати йому зрозуміти, що його дії оцінюються негативно,

б) підтримати жертву – особисто або в публічному віртуальному просторі надати їй емоційну підтримку,

в) повідомити дорослим про факт некоректної поведінки в кіберпросторі.

6. Блокуй агресорів. У програмах обміну миттєвими повідомленнями є

можливість блокувати повідомлення з певних адрес. Пауза в спілкуванні частовідбиває в агресора бажання продовжувати цькування.

7. Не варто ігнорувати агресивні повідомлення, якщо листи невідомого вам відправника систематично містять погрози або порнографічні сюжети. У цьому випадку слід скопіювати ці повідомлення і звернутися до правоохоронців. Питаннями кібербезпеки займаються спеціально створені відділи міліції, й інтернетхулігана можна знайти й покарати. Якщо образлива інформація розміщена на сайті, слід зробити запит до адміністратора для її видалення.

-

Перегляд ролика «Розваги та безпека в інтернеті»

(<http://www.youtube.com/watch?v=3Ap1rKr0RCE>).